

20.11.2018

Asia/8

§ 582 Pyöräilybarometri 2018

HEL 2018-011157 T 08 00 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi tutkimuksen, jossa on selvitetty helsinkiläisten pyöräilyä, asennetta pyöräliikenteen edistämiseen sekä pyöräilevien asukkaiden käsityksiä pyöräilyolosuhteista. Tutkimus antoi myös tietoa pyöräilyn edistämishjelman tilanteesta.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat liikennetutkija Katja Moilanen ja pyöräilykoordinaattori Reetta Keisanen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Katja Moilanen, liikennetutkija, puhelin: 310 21385
katja.moilanen(a)hel.fi
Reetta Keisanen, liikennesuunnittelija, puhelin: 310 20829
reetta.keisanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Pyöräilybarometri 2018 -raporttiluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Tutkimuksen mukaan Helsinki saa asukkailta edelleen vahvan tuen tavoitteelleen edistää pyöräliikennettä ja parantaa pyöräilyn olosuhteita. Helsingin asukkaista 94 % suhtautuu myönteisesti pyöräilyn edistämiseen.

Polkupyörällä liikkuvien asukkaiden mielestä Helsinki on melko hyvä pyöräilykaupunki: 87 % polkupyörää käyttävistä asukkaista on tyytyväisiä tai melko tyytyväisiä Helsinkiin pyöräilykaupunkina. Pyöräilyn suju-

vuuteen ja turvallisuuteen ollaan hieman aiempaa tyytyväisempiä. Tyytyväisyys mahdollisuuksiin yhdistää pyörällä liikkumista ja joukkoliikennettä samalla matkalla on kasvanut selvästi.

Hyvästä kehityksestä huolimatta useimmissa pyöräilyn olosuhteisiin liittyvissä asioissa tyytymättömien osuus on vielä suuri. Pyöräilykokemukseen vaikuttavista asioista eniten tyytymättömyyttä herättävät pyöräväylien työmaa-aikaiset poikkeusjärjestelyt. Tyytymättömien osuus on 56 %. Myös pyöräilyn sujuvuudessa ja etenkin turvallisuudessa on vielä parannettavaa, sillä noin joka neljäs pyörää käyttävistä kokee turvattomuutta liikkuessaan pyörällä Helsingissä.

Tutkimuksen mukaan helsinkiläisten pyöräilyä voidaan lisätä panostamalla pyörien pysäköintipaikkojen turvallisuuteen, pyöräväyläverkon kattavuuteen ja yhtenäisyyteen, pyöräilyn turvallisuuteen sekä pyöräväylien kunnossapitoon ja työmaa-aikaisiin järjestelyihin. Nämä seikat vaikuttavat eniten asukkaiden halukkuuteen pyöräillä nykyistä enemmän.

Tutkimuksen mukaan 59 % Helsingin aikuisväestöstä pyöräilee vähintään kerran viikossa lumettomana aikana. Osuus on kasvanut yli 2 prosenttiyksikköä vuoteen 2016 verrattuna. Kasvua on etenkin työssäkäyvien keskuudessa. Tutkimuksen mukaan Helsingin aikuisväestöstä 12 % liikkuu pyörällä ympäri vuoden. Yleisin matkan tarkoitus pyöräillessä on työ- tai opiskelumatka. Tärkein syy pyöräilyyn on liikkumismuodon kätevyys.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Tutkimus on osa pyöräilyn edistämishojelman toimenpidettä numero 21 seurantamittarit. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää helsinkiläisten pyöräilytottumuksia ja asenteita pyöräliikenteen edistämistä kohtaan sekä mitata pyöräilyolosuhteiden kehittymistä Helsingissä. Lisäksi saatiin taustatietoa pyöräilevistä helsinkiläisistä. Nyt toteutettu pyöräilybarometri on jatkoa vuosina 2014 ja 2016 toteutetuille tutkimuksille. Tutkimus toistetaan jatkossakin kahden vuoden välein. Näin pyöräilyolosuhteiden laadun kehitystä voidaan luotettavasti seurata. Tutkimuksesta saadaan tietoa myös pyöräilyn edistämishojelman toimenpiteiden tilanteesta ja tavoitteiden toteutumisesta.

Tutkimuksen kohderyhmänä oli Helsingin 18–74 vuotta täyttänyt väestö. Kyselyn painopiste oli pyöräilevissä asukkaissa siten, että valtaosa kysymyksistä kohdistettiin vain pyörää käyttäville. Tutkimuksessa pyöräilijäksi määriteltiin asukas, joka käyttää polkupyörää vähintään kerran viikossa lumettomana aikana.

Asukkaita haastateltiin yhteensä 2010. Otos muodostettiin satunnais-poimintana puhelinnumeromassasta postinumeroalueittain. Haastatte-luja tehtäessä noudatettiin otoskehikkoa, jossa oli määritelty haastatte-lumäärät sukupuolen ja ikäryhmän mukaan alueittain. Aluekiintiönä oli jako kantakaupunkiin ja esikaupunkialueeseen. Tutkimuksen aineisto kerättiin puhelinhaastatteluin elokuussa viikoilla 33–34. Tutkimuksen toteutti Otantatutkimus Oy.

Raporttiluonnos löytyy liitteenä.

Tutkimuksen tulokset

Tutkimuksen mukaan 59 % Helsingin aikuisväestöstä liikkuu pyörällä vähintään kerran viikossa lumettomana aikana. Osuus on kasvanut yli 2 prosenttiyksikköä vuoteen 2016 verrattuna. Samalla yhä useammat liikkuvat pyörällä päivittäin. Kasvua on etenkin työssäkäyvien keskuudessa. Helsingin aikuisväestöstä 12 % liikkuu pyörällä ympäri vuoden. Osuus on jokseenkin sama kuin kaksi vuotta sitten.

Yleisin matkan tarkoitus pyöräiltäessä on työ- tai opiskelumatka ja osuus on kasvanut viime vuosina niin, että nyt jo joka toinen pyörällä tehty matka on työ- tai opiskelumatka. Samalla aiempaa useammat perustelevat pyörän käyttöään liikkumismuodon kätevyydellä. Kätevyys onkin selvästi tärkein syy pyörän käyttöön. Pyörä täydentää myös hyvin muita liikkumismuotoja. Päivittäin pyörällä liikkuvista lähes 30 % käyttää päivittäin myös joukkoliikennettä. Tyytyväisyys mahdollisuuksiin yhdistää pyörällä liikkumista ja joukkoliikennettä samalla matkalla on kasvanut selvästi.

Tutkimuksen mukaan Helsinki saa asukkailta edelleen vahvan tuen tavoitteelleen edistää pyöräilyä ja parantaa pyöräilyoloja. 94 % aikuisväestöstä suhtautuu myönteisesti pyöräilyn edistämiseen. Asenteissa on kuitenkin havaittavissa pientä kiristymistä, etenkin niiden asukkaiden keskuudessa, jotka eivät käytä pyörää.

Pyöräilevien asukkaiden mielestä Helsinki on melko hyvä pyöräilykaupunki ja tyytyväisyys on kasvanut vuosiin 2014 ja 2016 verrattuna. Valtaosa pyörää käyttävistä asukkaista (89 %) on tyytyväisiä tai melko tyytyväisiä Helsinkiin pyöräilykaupunkina. Myös pyöräilyn turvallisuuteen ja sujuvuuteen ollaan hieman aiempaa tyytyväisempiä.

Pyöräilykokemukseen vaikuttavista asioista eniten tyytymättömyyttä herättävät pyöräväylien työmaa-aikaiset poikkeusjärjestelyt. Yli puolet pyörää käyttävistä asukkaista (56 %) on tyytymättömiä pyöräväylien työmaa-aikaisiin järjestelyihin. Myös pyöräilyn sujuvuudessa ja etenkin turvallisuudessa on vielä parannettavaa. Noin joka neljäs pyörää käyttävistä kokee turvattomuutta liikkuaan pyörällä Helsingissä. Kanta-

kaupungin asukkaissa on enemmän tyytymättömyyttä pyöräilyolosuhteisiin kuin esikaupungissa.

Helsingiläisten pyörällä liikkumista voidaan lisätä panostamalla pyörien pysäköintipaikkojen turvallisuuteen, pyöräväyläverkon kattavuuteen ja yhtenäisyyteen sekä pyöräilyn turvallisuuteen. Aiempaa useammat toivoivat parannuksia myös pyöräväylien työmaa-aikaisiin järjestelyihin.

Sähköavusteisten pyörien (3 %) ja tavarapyörien (3 %) käyttö on vielä verrattain vähäistä. Helsingiläisistä 12 % on harkinnut sähköavusteisen pyörän hankintaa.

Helsingin asukkaat ovat tyytyväisiä tai melko tyytyväisiä kaupunkipyöräjärjestelmään (84 %). Kaupunkipyörää käyttäneiden keskuudessa tyytyväisten osuus oli tätäkin suurempi (93 % vähintään melko tyytyväinen). Vuonna 2018 asukkaista 14 % oli käyttänyt kaupunkipyörää. Vuonna 2016 kaupunkipyörää oli käyttänyt 7 % asukkaista.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Katja Moilanen, liikennetutkija, puhelin: 310 21385
katja.moilanen(a)hel.fi
Reetta Keisanen, liikennesuunnittelija, puhelin: 310 20829
reetta.keisanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Pyöräilybarometri 2018 -raporttiluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano